

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan järjestäminen (palveluntuotantomalli) 1.2.2024 alkaen

KH 12.09.2023 § 297

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan palveluntuotantomalliselvityksen esittely

Valmistelija

Hallintojohtaja Henri Pätsi, p. 0401595715

Pudasjärven kaupungilla on aloitettu yhteistoimintamenettely, jonka yhtenä tavoitteena on organisaatiorakenteen ja palvelujen järjestämisen uudistaminen. Uudistukset tarkoittavat myös henkilöstövähennyksiä. Yhteistoimintamenettely tehdään osana talousarvion 2024, sisältäen suunnitteluvuodet 2025-2026, valmistelua. Yhteistoimintamenettelyn ajanjakso on elokuusta marraskuun loppuun 2023.

Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan osalta valmistelussa käytetään asiantuntijapalvelua, jonka tuloksena tulisi olla konkreettinen esitys palveluntuotantomallista, jossa pystytään huomiomaan asetetut säästövelvoitteet, talousarvio 2024 raamiin – 870 000 euroa.

Palveluntuotantomalliselvitys on hankittu kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksellä Oy Dialogues & Design Ltd:ltä.

Palveluntuotantomalliselvitys sisältää esityksen palveluntuotantomallista, suunnittelun, tiedon keruun, kuulemis- ja vuoropuhelutilaisuudet, dokumentoinnin, loppuraportin ja hallinnolliset kokoukset sisältäen seuraavan palvelukokonaisuuden ja toimenpiteet:

- toimintasuunnitelman laatiminen johtoryhmän hyväksyttäväksi
- sivistys- ja hyvinvointitoimialueen työntekijäryhmien ja yksiköiden tapaamisten fasilitointi ja tapaamisten dokumentointi johtoryhmän kanssa sovituissa määrin
- kuntalaisten kuulemistilaisuuksien fasilitointi ja dokumentointi
- kuntapäättäjien vuoropuhelutilaisuuksien fasilitointi ja dokumentointi
- projektin infotilaisuudet ja esittely kuntapäättäjille tilaajan toivomalla tavalla
- tilaisuuksissa tuotettujen julkisten dokumenttien tallennus tarkoitusta varten perustettavalle Sway-sivulle (julkinen verkkosivu ilman edellytystä käyttäjätunnuksen käyttöön)
- kuntalaisten kysymys/vastaus -palstan ylläpito em. Sway -sivulla
- johto/ohjausryhmätyöskentelyyn osallistuminen
- loppuraportin laadinta, jolloin loppuraportti sisältää esityksen palveluntuotantomallista

Kuulemistilaisuuksien, työntekijätapaamisten ja kuntapäättäjien dialogien pohjalta palvelun tuottava yritys laatii loppuraportin, johon otetaan mukaan kaupungin tuottama talous- ja tilastotieto. Loppuraportti sisältää esityksen Pudasjärven kaupungin palveluntuotantomallista sivistystoimeen.

Loppuraportti esityksineen on tarkoitus koostaa valmiiksi loka-marraskuun vaihteessa siten, että se on käytettävissä kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa vuoden 2024 talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Lisäksi talouslaskelmia teetetään Kestävä Kuntatalous II -hankkeen, jossa Pudasjärven kaupunki on mukana, kautta.

Selvityksen tekevät konsultit Heikki Ervast ja Jukka Hakola esittelevät prosessia kaupunginhallitukselle.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus kuulee esittelyn ja merkitsee sen tiedoksi.

Päätös Kaupunginhallitus kuuli esittelyn ja merkitsi sen tiedoksi.

Jakelu

HYVINVOI 19.10.2023 § 68
2382/00.01.03/2023

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan palvelutuotantomallin selvitystyön esittely

Pudasjärven kaupungilla on aloitettu yhteistoimintamenettely, jonka yhtenä tavoitteena on organisaatorakenteen ja palvelujenjärjestämisen uudistaminen. Sivistys- ja hyvinvointitoiminnalle on käynnistetty selvitys, jonka tuloksena on konkreettinen esitys palvelutuotantomallista, jossa pystytään huomiomaan asetetut säästövelvoitteet.

Hyvinvointivaliokunta sai katsauksen palvelutuotantomallin selvitystyön etenemistä, esittelijänä toimi Oy Dialogues & Design Ltdn Jukka Hakola.

Pudasjärven kaupungilla hyvinvointi- ja sivistystoiminnan alueella käynnistettiin syyskuussa osallisuuteen ja kuulemiseen perustuva yhteisöllinen prosessi, jossa tulevaisuuden näkymiä, tavoitteiden perusteita ja edellytyksiä niiden saavuttamiseksi sekä kuntalaisten kytkeytymistä muutosprosesseihin käsitellään toiminta-alueen henkilökuntien, kuntalaisten ja päättäjien kanssa. Yhteisöllinen ja dialogisiin vuoropuhelumenetelmiin perustuvalla prosessilla tavoitellaan seuraavia asioita:

- Ymmärryksen lisääminen, kuulluksi tuleminen ja tietoisuuden kasvattaminen
- Kuntalaisten, toiminta-alueen henkilökuntien ja päättäjien kuuleminen ja osallistaminen Pudasjärven hyvinvointi- ja sivistystoiminnan hyvän tulevaisuuskuvan rakentamiseen
- Tuottaa hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tulevaisuuden palvelutuotantomalli, joka perustuu talous- ja tilastotiedon lisäksi arvo- ja kokemustietoon

Koulujen henkilökuntien kuulemistilaisuuksissa pohditaan tarkemmin, miten kunkin koulun henkilökunta näkee perusopetuksen kehittyvän tulevaisuudessa ja miltä Pudasjärvellä näyttävät oppimisen ja opetuksen tulevaisuudennäkymät. Kouluilla on illalla tilaisuus kuntalaisille ja oppilaiden vanhemmille. Tilaisuuksiin tulee erilliset kutsut kaupungin toimesta. Myös

varhaiskasvatuksen ja vapaa-aikapalveluiden osalta järjestetään tilaisuudet kuntalaisille sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten vanhemmille.

Kaiken kaikkiaan tilaisuuksia on 14 työyksikössä, joissa ne on suunniteltu pidettäväksi syys-lokakuun aikana. Jokaisesta kuulemistilaisuudesta kirjataan kaikki asiat ylös ja tämä materiaali on kaikkien luettavissa avoimesti. Konkreettinen esitys palveluntuotantomallista tehdään marraskuussa.

Valiokunta totesi katsauksen tietoonsa saatetuksi ja lausui omat terveisensä esittelijälle aiemmasta ohjausesityksestä, ettei valiokunta näe perusteita koulujen lakkauttamiselle säästöjen näkökulmasta.

KH 24.10.2023 § 351

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan talouslaskelmien esittely

Valmistelija

Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa, hallintojohtaja Henri Pätsi

Hyvinvointi- ja sivistystoimintaa koskevien Kestävä Kuntatalous II -hankkeen kautta teetettyjen talouslaskemien luonnos (ei julkinen valmistelumateriaali) on valmistunut.

Laskelmia voidaan edelleen päivittää ja ne esitetään valtuustolle valtuustoseminaarissa ja ovat myös palveluntuotantomalliselvityksen tekävän Oy Dialogues & Design Ltd:n asiantuntijoiden käytettävissä.

Asiaa esittelee johtava asiantuntija Heli Silomäki FCG Finnish Consulting Group Oy:stä. Myös opetus- ja sivistysjohtaja osallistuu asian esittelyyn.

Laskelmat esitetään kokouksessa ja toimitetaan kaupunginhallituksen jäsenille kokouksen jälkeen.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus kuulee esittelyn ja merkitsee sen tiedoksi.

Päätös

Kaupunginhallitus kuuli esittelyn ja merkitsi sen tiedoksi.

KH 07.11.2023 § 380

Talouslaskelmien esittely / Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan palvelutuotantomalliselvitys

Valmistelija

Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa, hallintojohtaja Henri Pätsi

Laskelmia on päivitetty ja laadittu lisää edellisen kokouks käsittelyn pohjalta.

Asiaa esittelee johtava asiantuntija Heli Silomäki FCG Finnish Consulting Group Oy:stä. Myös opetus- ja sivistysjohtaja osallistuu asian esittelyyn.

Laskelmat esitetään kokouksessa ja toimitetaan kaupunginhallituksen jäsenille kokouksen jälkeen.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus kuulee esittelyn ja merkitsee sen tiedoksi.

Päätös Kaupunginhallitus kuuli esittelyn ja merkitsi sen tiedoksi.

Jakelu

KH 28.11.2023 § 404

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan järjestäminen (palveluntuotantomalli) 1.2.2024 alkaen

Valmistelija Kaupunginjohtaja, opetus- ja sivistysjohtaja, hyvinvointipäällikkö, hallintojohtaja, henkilöstöpäällikkö, tekninen johtaja

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan uuden, syksyn 2023 aikana valmistellun, järjestämistavan tiivistetty tavoite on tuottaa hyvinvointi- ja sivistystoiminnan palvelut parhaalla mahdollisella toteuttamistavalla käytettävissä olevilla määrärahoilla.

Perusopetuksen osalta lähtökohtana on laadukkaan opetuksen takaaminen mahdollisimman yhdenvertaisesti kaikille kaupungin oppilaille siten, etteivät peruskoulutuksen rakenteiden kohoavat kustannukset vaaranna itse palvelun laatua ja saavutettavuutta.

Kyseessä on valtuustotason päätös, minkä takia siinä ei oteta kantaa yksityiskohtiin.

Vaikutusten arviointi, johon päätösesitys perustuu:

Taloudelliset vaikutukset:

Vaikutukset käyttötalouteen:

Kaupungin talouden sopeuttamistarve on huomattava. Toimintakatetta on pystyttävä leikkaamaan ja investointitasoa alentamaan kiireellisesti kaupungin talouskehityksen korjaamiseksi.

Pudasjärven kaupungin tilinpäätökset v. 2021-2022 olivat alijäämäisiä. Vuodesta 2023 ennustetaan niin ikään lievästi alijäämäistä. Kaikki lähivuodet vuodesta 2024 alkaen näyttävät voimakkaasti alijäämäisiltä ilman huomattavia talouden sopeuttamistoimenpiteitä.

Korkotaso on noussut merkittävästi ja korkojen arvioidaan jäävän vuosiksi aiempaa korkeammalle tasolle, mikä lisää kaupungin menoja huomattavasti. Toteutunut kunta-alan palkkaratkaisu ja inflaatio lisäävät kaupungin menoja niin ikään. Valtakunnallinen sote-menojen kasvu vuosina 2021-2022 aiheuttaa takautuvan ja pysyvän valtionosuusleikkauksen. 1.1.2025 voimaan astuvan TE2024-uudistuksen, jossa työllisyyspalvelut siirretään valtiolta kunnille, arvioidaan lisäävään Pudasjärven kaupungin menoja. Lisäksi valtiontalouden korjaamiseen liittyvät toimenpiteet tulevat todennäköisesti vähentämään kuntien rahotuista tulevina vuosina.

Kaupungin taseen edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.2022 oli 2 712 206 €. Kaupungin lainakanta ja vuokravastuut olivat vuoden 2022 lopussa n. 79 M € (10 372 € / asukas) ja koko konsernin n. 133 M € (17 556 € / asukas).

Pudasjärven kaupunkikonsernin velat ja vuokravastuut asukasta kohden ovat valtakunnallisesti tarkastellen suuret.

Tuulivoimatuotannon mahdollisesti kasvava kiinteistövero tuotto voi lisätä kaupungin tulo-rahoitusta merkittävästi vasta arviolta (5)-10 vuoden kuluttua.

Tulojen ja menojen epäsuhta on vähintään 1,5 M €, joka tarkoittaa toimintakatteesta n. 5 % leikkausta, jotta voidaan päästä takaisin toimintakatteen tavanomaisemman, maltillisen kasvun tielle. Koska epäsuhta on suuri, taseeseen kertynyt edellisten tilikausien ylijäämä jouduttaneen sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta käyttämään suunnitelmakauden 2024-2026 aikana.

Vuoden 2024 talousarvio on suunniteltu kaupunginhallituksen alustavan raamipäätöksen (KH 8.8.2023 § 274) mukaisesti noin miljoona euroa alijäämäiseksi. Suunnitelmavuosien 2025-2026 alustavaksi alijäämäksi on suunniteltu 870 000 € vuodessa.

Hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden uuden järjestämistavan arvioidaan vähentävän henkilöstötarvetta pysyvästi n. 15 htv, mikä vähentää henkilöstömenoja vähintään 650 000 € vuodessa. Lisäksi voidaan saada yhden peruskoulun mallin tuomia muita kustannussäästöjä hankinnoista (oppimateriaalit ym.) ja palveluista (koulukuljetukset ym.).

Vaikutukset investointitasoon:

Kaupungin talouden tasapainottamisen kannalta kestäväksi investointitasoksi on arvioitu n. 2,2 M € vuodessa. Investointibudjetin talousarviovuonna 2024 ja vielä suunnitelmavuonna 2025 vie lähes kokonaisuudessaan yksinomaan Syötteen jätevedenpuhdistamisen rakentaminen. Näin ollen muuhun merkittävään investointiin on taloudelliset edellytykset aikaisintaan v. 2026.

Koulurakennusten mittavia investointitarpeita on tunnistettu, mutta mittavat investoinnit niihin ainakaan ennen vuotta 2026 ovat taloudellisesti kestävämpiä, mikäli kaupungin muissa koulurakennuksissa on kapasiteettia. Vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa joidenkin koulurakennusten poistamisen käytöstä, mikäli se on kiinteistön kunnan kannalta välttämätöntä.

Järjestämistavan arvioidaan mahdollistavan pidättäytymisen mittaluokaltaan merkittävistä investoinneista koulujen ja varhaiskasvatuksen rakennuksiin ennen vuotta 2026.

Toiminnalliset vaikutukset:

Vaikutukset opetuksen laatuun:

Yksi peruskoulu tarkoittaa myös pedagogista yhteistoimintaa, mikä mahdollistaa opetuksen laadun kehittämisen tasapuolisesti kaikkialla, missä opetusta annetaan.

Vaikutukset resurssien käyttöön:

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan organisaatioon palvelutuotantomallilla tavoitellaan hallinnollisten rakenteiden yksinkertaistamista ja budjettien

tiivistämistä. Jatkossa perusopetus toimisi aiempaa selkeämmin yhtenäisinä kokonaisuuksina (vrt. varhaiskasvatus).

Päällekkäisten toimintojen poistamisella ja yhteistoiminnallisuuden lisäämisellä haetaan paitsi taloudellisia, myös työajan käyttöön ja resurssien jakamiseen liittyviä positiivisia vaikutuksia.

Vaikutukset koulukuljetusaikoihin:

Esitetty yhden oppilaaksiottoalueen sisältävä mahdollistaa kuljetuksen järjestämisen tarkoituksenmukaisella ja taloudellisella tavalla. Jos Pudasjärven peruskoulun opetus jatkuu nykyisissä sijainneissa, koulukuljetusaikoihin kohdistuvat muutokset ovat vähäisiä. Joka tapauksessa koulukuljetukset järjestetään lainmukaisten rajojen puitteissa.

Muut lapsivaikutukset:

Perusopetuksen toimintaa yhtenäistämällä pyritään lisäämään paikkakunnan lasten ja nuorten yhdenvertaisuutta.

Vaikutukset kylien elinvoimaisuuteen ja kuntalaisiin:

Kyläkoulut ovat monien kylien elinvoiman kannalta tärkeitä. Kyläkoulun lakkauttaminen saattaa vähentää paikallista yhteisöllisyyttä, vaikeuttaa perheiden arkea ja mahdollisesti vähentää kiinnostusta asua kyseisellä alueella. Kyläkoulun lakkauttamisen vaikutuksen seuraukset kylien elinvoimaan vaihtelevat kuitenkin merkittävästi.

Esitetty malli mahdollistaa koulutoiminnan jatkumisen nykyisissä sijainneissa ainakin v. 2024 edellyttäen, ettei kyseisiin koulurakennuksiin tarvita mittaluokaltaan isoja investointeja.

Mikäli sote-uudistuksesta johtuva pysyvä valtionosuuden vuosittainen vähennys (ns. loppupiiska) vuosille 2025-2027 toteutuu Valtiovarainministerinön 20.11.2023 ilmoittamalla tavalla, on epätodennäköistä että kaikki nykyiset toimipisteet/koulurakennukset voivat olla käytössä edes suunnitelmavuosina 2025-2026, jotta kaupungin talouden tasapainottaminen onnistuu ilman huomattavaa tulo-rahoituksen lisäämistä.

Suoritettut kuulemiset:

Kuntalaisille merkittävien muutosten osalta on noudatettu lakisääteistä kuulemismenettelyä. Kuulemistilaisuuksien toteutustapa on ollut dialoginen (keskusteleva). Tilaisuuksia järjestettiin yhteensä 20. Tilaisuuksista ilmoitettiin kaupungin kaupungin verkkosivulla, Pudasjärveläinen-lehdessä ja Ijokiseutu-lehdessä.

Dialogi on koostunut 1) tilaajan ja palvelua tuottavan organisaation välisestä aktiivisesta suullisesta ja kirjallisesta vuorovaikutuksesta, 2) tilaajan päätöksenteko-organisaation ja palvelua tuottavan organisaation välillä toteutettujen useiden keskustelujen kokonaisuudesta, 3) hyvinvointi- ja sivistystoimialan henkilöstölle järjestetyistä virallisista kuulemistilaisuuksista, 4) palvelujen käyttäjille järjestetyistä avoimista kuulemistilaisuuksista 5) kuntalaisten, viranhaltijoiden ja päätöksentekijöiden keskinäisistä keskusteluista edellä mainituissa järjestetyissä tilaisuuksissa sekä 5) muusta mahdollisuudesta tulla kuulluksi.

Kuulemistilaisuuksissa kerätty materiaali on koko prosessin ajan ollut nähtävillä alustalla, jonne on ollut pääsy kaupungin verkkosivun kautta.

Kuntalaisten kuulemisissa on noussut tiivistetysti seuraavat näkökulmat, joiden mukaisesti päätökset tulisi tehdä:

- (1) Lapsista ja nuorista ei saa säästää.
- (2) Sivukyliä koulut ovat hyviä opinahjoja, mutta myös erittäin tärkeitä kyliä elinvoimaisuuden, veto- ja pitovoimaisuuden sekä palveluiden saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmista. Koulut koetaan alueensa monitoimitaloiksi. Tämä kokemus tuli esille kaikilla neljällä sivukyliä koululla.
- (3) Palvelujen ja taloudellisen toiminnan varmistamiseksi koulujen tulee toimia yhteistyössä toistensa kanssa sekä talouden, oppilassijoittelun, hankintojen ja pedagogisesta näkökulmasta (opetuksellinen yhteistyö).
- (4) Säästöjen etsimisen sijaan tulisi etsiä myös lisätuloja, koska kuntalaiset kokevat, että palvelujen karsiminen on kohta viety niin pitkälle, ettei ole mistä karsia lopettamatta palvelun järjestäminen kokonaan. Tulojen lisäämisen keinoina mainittiin mm. kunnallisveroprosentin korotus, matkailun kautta tulevien tulojen lisääminen mahdollistamalla elinkeinon toimintamahdollisuuksia tai teollisuustoimialojen toimijoiden houkuttelu kaupunkiin.

Yhteenveto henkilöstön kuulemisessa esille tulleesta käy ilmi loppuraportista, joka on liitteenä.

Uutta järjestämistapaa koskeva yhteistoimintamenettely on suoritettu lain edellymällä tavalla.

Kuulemisten tulokset on huomioitu esitettävässä järjestämistavassa.

Pudasjärven kaupungin hyvinvointi- ja sivistystoiminnan palveluntuotantomallin selvitys ja esitys -loppuraportti on liitteenä (liite 24).

Loppuraportin esityksistä toteutetaan tämän päätöksen mukaiset kohdat. Lisäksi raportti toimii työkaluna tarkemman toteutuksen suunnittelussa ja toimeenpanossa kuitenkin niin, ettei raportti sido lopullista toteutustapaa. Raportin sisältämillä mahdollisilla yksittäisillä tilastovirheillä ei ole merkitystä ottaen huomioon esitettävä malli.

Valmistelussa on huomioitu, että hyvinvointivaliokunnan kokous on esityslistan julkaisemisen jälkeen. Kaupunginhallituksella on valmius ottaa huomioon valiokunnan käsittely aikataulullisesti 28.11. tai vielä 12.12.2023 kokouksessaan.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää, että

- 1) Hirvaskosken peruskoulu, Kipinän peruskoulu, Sarakylän peruskoulu, Syötteen peruskoulu, Lakarin peruskoulu ja Hirsikampuksen yhtenäiskoulu yhdistyvät 1.8.2024 alkaen Pudasjärven peruskouluksi. (Kyseessä on kouluverkkopäätös, jolla nykyiset peruskoulut lakkaavat olemasta erillisinä kouluyksikköinä.)
- 2) Pudasjärven peruskoululla on yksi oppilaaksiottoalue, joka on sama kuin Pudasjärven kaupungin maantieteellinen alue, sekä yhteinen johtamisjärjestelmä, budjetti ja henkilöstö. Johtamisjärjestelmä rakentuu johtavasta rehtorista ja apulaisjohtajista (apulaisrehtori tai koulunjohtaja) toimipisteissä.

- 3) Pudasjärven peruskoulu toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, kun vapaata kapasiteettia on muissa tiloissa. Merkittävistä muutoksista järjestämistavassa, määrärahoista sekä investoinneista päättää valtuusto ensisijaisesti vuosittain hyväksyessään talousarvion.;
- 4) Varhaiskasvatus järjestetään siten, että toimipisteiden määrää lasketaan lapsimäärän sen mahdollistaessa. Varhaiskasvatus toimii useissa eri sijainneissa, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, jos vapaata kapasiteettia on muissa varhaiskasvatuksen tiloissa.;
- 5) Lukiotoiminta järjestetään hallinnollisesti perusopetuksen toimintaan integroituna.;
- 6) Kansalaisopiston toiminta järjestetään pääsääntöisesti kaupungin omissa tiloissa.; ja
- 7) Tämän päätöksen mukaisten toimenpiteiden valmistelu ja toimeenpano alkaa asteittain 1.2.-1.8.2024 välillä.

Kaupunginjohtajan muutettu esitys

- 1) Hirvaskosken peruskoulu, Kipinän peruskoulu, Sarakylän peruskoulu, Syötteen peruskoulu, Lakarin peruskoulu ja Hirsikampuksen yhtenäiskoulu yhdistyvät 1.8.2024 alkaen Pudasjärven peruskouluksi. (Kyseessä on kouluverkkopäätös, jolla nykyiset peruskoulut lakkaavat olemasta erillisinä kouluyksikköinä.)
- 2) Pudasjärven peruskoululla on yksi oppilaaksiottoalue, joka on sama kuin Pudasjärven kaupungin maantieteellinen alue, sekä yhteinen johtamisjärjestelmä, budjetti ja henkilöstö. Johtamisjärjestelmä rakentuu johtavasta rehtorista ja apulaisjohtajista (apulaisrehtori tai koulunjohtaja) toimipisteissä.
- 3) Pudasjärven peruskoulu toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, kun vapaata kapasiteettia on muissa tiloissa. Merkittävistä muutoksista järjestämistavassa, määrärahoista sekä investoinneista päättää valtuusto ensisijaisesti vuosittain hyväksyessään talousarvion.;
- 4) Varhaiskasvatus järjestetään siten, että toimipisteiden määrää lasketaan lapsimäärän sen mahdollistaessa. Varhaiskasvatus toimii useissa eri sijainneissa, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, jos vapaata kapasiteettia on muissa varhaiskasvatuksen tiloissa.;
- 5) Lukiotoiminta järjestetään hallinnollisesti perusopetuksen toimintaan integroituna Hirsikampuksella.;
- 6) 6) Kansalaisopiston toiminta järjestetään pääsääntöisesti kaupungin omissa tiloissa.; ja
- 7) Tämän päätöksen mukaisten toimenpiteiden valmistelu ja toimeenpano alkaa asteittain 1.2.-1.8.2024 välillä;
- 8) Muuttaa hallintosääntöä siten, että lisätään Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako – 5 luvun s. 19 alun tekstikappaleen loppuun: Valtuusto päättää yhtenäisen Pudasjärven peruskoulun toimipisteiden sijainnista (ottaen huomioon perusopetuslain 6.1. §:n, jonka mukaan opetus tulee järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti ja liikenneyhteydet huomioon ottaen).

Päätös Muutettu esitys hyväksyttiin.

Jakelu valtuuston esityslistalle

(Pudasjärven kaupungin hyvinvointi- ja sivistystoiminnan palveluntuotantomallin selvitys ja esitys -loppuraportti on liitteenä 3.

Loppuraportin esityksistä toteutetaan tämän päätöksen mukaiset kohdat. Lisäksi raportti toimii työkaluna tarkemman toteutuksen suunnittelussa ja toimeenpanossa kuitenkin niin, ettei raportti sido lopullista toteutustapaa. Raportin sisältämällä mahdollisilla yksittäisillä tilastovirheillä ei ole merkitystä ottaen huomioon esitettävä malli.)

Kaupunginhallituksen esitys

Valtuusto päättää, että:

- 1) Hirvaskosken peruskoulu, Kipinän peruskoulu, Sarakylän peruskoulu, Syötteen peruskoulu, Lakarin peruskoulu ja Hirsikampuksen yhtenäiskoulu yhdistyvät 1.8.2024 alkaen Pudasjärven peruskouluksi. (Kyseessä on kouluverkko päätös, jolla nykyiset peruskoulut lakkaavat olemasta erillisinä kouluyksikköinä.)
- 2) Pudasjärven peruskoululla on yksi oppilaaksiottoalue, joka on sama kuin Pudasjärven kaupungin maantieteellinen alue, sekä yhteinen johtamisjärjestelmä, budjetti ja henkilöstö. Johtamisjärjestelmä rakentuu johtavasta rehtorista ja apulaisjohtajista (apulaisrehtori tai koulunjohtaja) toimipisteissä.
- 3) Pudasjärven peruskoulu toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, kun vapaata kapasiteettia on muissa tiloissa. Merkittävistä muutoksista järjestämistavassa, määrärahoista sekä investoinneista päättää valtuusto ensisijaisesti vuosittain hyväksyessään talousarvion.;
- 4) Varhaiskasvatus järjestetään siten, että toimipisteiden määrää lasketaan lapsimäärän sen mahdollistaessa. Varhaiskasvatus toimii useissa eri sijainneissa, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, jos vapaata kapasiteettia on muissa varhaiskasvatuksen tiloissa.;
- 5) Lukiotoiminta järjestetään hallinnollisesti perusopetuksen toimintaan integroituna Hirsikampuksella.;
- 6) Kansalaisopiston toiminta järjestetään pääsääntöisesti kaupungin omissa tiloissa.;
- 7) Tämän päätöksen mukaisten toimenpiteiden valmistelu ja toimeenpano alkaa asteittain 1.2.-1.8.2024 välillä; sekä
- 8) Muuttaa hallintosääntöä siten, että lisätään Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako - 5 luvun s. 19 alun tekstikappaleen loppuun: Valtuusto päättää yhtenäisen Pudasjärven peruskoulun toimipisteiden sijainnista (ottaen huomioon perusopetuslain 6.1. §:n, jonka mukaan opetus tulee järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti ja liikenneyhteydet huomioon ottaen).

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Jakelu

hallintosääntö kaupungin verkkosivuille päätöksen mukainen lisäys sisällytettynä (mediatuottaja)

Valmistelija

Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan uuden järjestämistavan valmistelu ja toimeenpano edellyttävät valmistelutyöryhmän nimeämistä. Ehdotus ryhmän viranhaltijakokoonpanosta on toimitettu kaupunginhallituksen jäsenille oheismateriaalina. Lisäksi ryhmässä on tarkoituksenmukaista olla kaupunginhallituksen edustaja.

Vuoden 2024 talousarviossa on asetettu seuraava henkilöstötoimikuntaa koskeva tavoite: ”Henkilöstötoimikunta arvioi suunniteltuja organisaation rakenteellisia muutoksia ja toteutusta. Henkilöstön edustaja on mukana muutostyöryhmässä. Henkilöstöllä on aito vaikuttamisen mahdollisuus konkreettisiin muutoksiin työyhteisössä.” Näin ollen henkilöstötoimikunnalle on tarkoituksenmukaista varata mahdollisuus nimetä valmistelutyöryhmään myös henkilöstön edustaja.

Työryhmän tehtävänä on valmistella valtuuston 18.12.2023 päättämä hyvinvointi- ja sivistystoiminnan järjestäminen 1.2.2024 alkaen mukaan lukien v. 2024 talousarvioon sisältyvät järjestämistä koskevat muutokset. Palveluntuotantomalliselvityksen loppuraportin esityksestä toteutetaan valtuuston 18.12.2023 päätöksen mukaiset kohdat. Lisäksi raportti toimii työkaluna tarkemman toteutuksen suunnittelussa ja toimeenpanossa kuitenkin niin, ettei raportti sido lopullista toteutustapaa.

Vuoden 2024 talousarviossa todetaan muun ohella:

Perusopetus: Lukuvuoden 2024-2025 alusta alkaen perusopetuksen ryhmät sijoitetaan keskustan alueella siten, että ryhmien määrä vähenee siten, että henkilöstön määrä on käydyn yhteistoimintamenettelyn tuloksen mukaisesti vähintään 10 htv.

Varhaiskasvatus: Koivutien ryhmäperhepäivähoitokoti suljetaan alkuvuodesta 2024. Koivutien ryhmäperhepäivähoitokodin lapset siirtyvät Pikku-Paavalin, Pikku-Piitun ja Puistolan päiväkotiin.

Vapaa-aikapalvelut: Kansalaisopiston toiminta järjestetään pääsääntöisesti kaupungin omissa tiloissa. (Tämä koskee kansalaisopiston kuntakeskuksessa tapahtuvaa toimintaa.) Virkistysuimala Puikkari suljetaan taloudellisista syistä yhtäjaksoisesti 3 kuukauden ajaksi vuoden 2024 aikana heinä-syyskuussa.

Työryhmän kiireellisimmiksi tehtäviksi on tunnistettu seuraavat:

1. Johtavan rehtorin viran ja sen (sisäisen) hakumenettelyn muutosten valmistelu seuraavaan kaupunginhallituksen kokoukseen.
2. Virka- ja tehtävämuutokset, jotta toimenpiteiden kohteeksi joutuville henkilöille voidaan ilmoittaa työnantajan päätöksestä kohtuullisessa ajassa neuvotteluiden päättymisestä.
3. Koivutien ryhmäperhepäivähoitokodin lakkauttaminen.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus: 1) nimeää hyvinvointi- ja sivistystoiminnan järjestämisen valmistelutyöryhmän (ml. ryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri) pöytäkirjan liitteen mukaisesti.; ja 2) asettaa valmistelutyöryhmän sitovaksi tavoitteeksi, että hyvinvointi- ja sivistystoiminnan henkilöstön määrä tulee olla viimeistään 1.9.2024 alkaen vähintään 14,9 htv alhaisempi verrattuna v. 2023 vastaavaan ajankohtaan.

Päätös Kaupunginhallitus:
1) nimesi hyvinvointi- ja sivistystoiminnan järjestämisen valmistelutyöryhmän (ml. ryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri) pöytäkirjan liitteen nro 21 mukaisesti (kaupunginhallituksen edustajaksi Marja Lantto ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Antti Tihinen).; ja 2) asetti valmistelutyöryhmän sitovaksi tavoitteeksi, että hyvinvointi- ja sivistystoiminnan henkilöstön määrä tulee olla viimeistään 1.9.2024 alkaen vähintään 14,9 htv alhaisempi verrattuna v. 2023 vastaavaan ajankohtaan.

Jakelu työryhmään nimetyt

HYVINVOI 18.01.2024 § 3

Hyvinvointivaliokunta sai tietonsa ajankohtaiset asiat valmistelutyöryhmän työskentelystä.

Valiokunta toivoo seuraavaan kokoukseen tarkempaa selvitystä kouluverkon toimipisteistä ja toimipisteiden rehtoreista / koulunjohtajista niin saadaan kokonaiskuva miten säästöjä on tarkoitus saada aikaiseksi. Valiokunnalla yhteinen näkemys, että säästöt on ehdoton tavoite uuteen kouluverkkomalliin siirryttäessä.

Asian käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

HYVINVOI 15.02.2024 § 10

Valmistelija Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa

Hyvinvointivaliokunta sai tilannekatsauksen valmistelutyöryhmän työskentelystä sekä tarkempaa selvitystä toimipisteiden johtamisjärjestelyistä ja rehtoreiden tehtävänkuvista. Valiokunta sai kokonaiskuvan nykytilanteesta eli tällä hetkellä Pudasjärvellä yksi rehtori, kaksi apulaisrehtoria sekä viisi koulunjohtajaa. Rehtori sekä kaksi apulaisrehtoria ovat tällä hetkellä pääosin sijoittuneena Hirsikampukselle.

Valiokunta keskusteli vilkkaasti rehtoreiden tehtävänkuvista sekä sijoituspaikoista ja todettiin, että selkeästi tässä valmisteluvaiheessa nojaututaan entiseen malliin mikä ei valiokunnan mielestä ole järkevää jos säästöjä meinataan saada ja toimintamallin on tarkoitus muuttua.

Ohjausesitys

Valiokunta antaa ohjausesityksenä, että tehtäväkuvat pitää miettiä niin, että ne vastaavat tulevaa eli Pudasjärven peruskoulua toimipisteineen ja rehtoreiden pääsijoituspaikkana ei ole pelkästään Hirsikampus.

Pudasjärven peruskoulun johtamiseen esitetään mietittäväksi seuraavia vaihtoehtoja;

- yksi rehtori, kolme apulaisrehtoria jotka hoitavat kaikki toimipisteet eli koulunjohtajat pois
- rehtori, kaksi apulaisrehtoria jotka hoitavat kaikki toimipisteet
- rehtori, yksi apulaisrehtori, kaikissa toimipisteissä koulunjohtajat
- rehtori, yksi apulaisrehtori ja esim. yksi talous- henkilöstösuunnittelija jotka hoitavat kaikki toimipisteet, koulunjohtajat pois

HYVINVOI 14.03.2024 § 17

Valmistelija

Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa

Hyvinvointivaliokunta sai katsauksen valmistelutyöryhmän työskentelystä. Tarkastelun alla oli aamu- / iltpäivähoidon suunnitelman päivitykset.

Hyvinvointivaliokunta kuuli tämän hetkisestä tilanteesta koskien hoitoon osallistumisehdoista sekä toiminnasta perittävästä kuukausimaksusta. Toimintaa järjestetään keskustan (Hirsikampus, Lakari), Kipinän ja Hirvaskosken toimipisteissä. Keskusteltiin vilkkaasti nykyisistä hoidon ehdoista ja todettiin että ehtoja on hyvä päivittää ja tiukentaa. Valiokunnan jäsenet nostivat esille myös Kelan maksaman osittaisen hoitorahan mikä on tarkoitettu 1. ja 2. luokkalaisten huoltajille jotka tekevät lyhyempää työviikkoa.

Ohjausesitys

Hyvinvointivaliokunta sai katsauksen ja antoi ohjausesityksenä; Aamu- ja iltpäivähoidon ilmoittautumiset voisi erottaa ja ryhmät toteutuvat jos siihen ilmoittautuu vähintään 5 lasta. Hoito on tarkoitettu säännöllisesti työssäkäyvien tai opiskelevien huoltajien lapsille. Kuukausimaksua korotetaan 160 euroon nykyisestä 120 eurosta.

Valmistelija

Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa

Hyvinvointivaliokunta saa katsauksen valmistelutyöryhmän työskentelystä.

Valmistelutyöryhmä on tarkastellut Pudasjärven peruskoulun erilaisia johtamismalleja. Suunnittelun pohjana on kuvattu nykyinen johtamismalli ja sitten mietitty hyvinvointivaliokunnan ohjausesityksen mukaisia vaihtoehtoja johtamisjärjestelyyn. Oleellista on pohtia johtamistehtäviin käytettyä aikaa ja huolestuttavaa on, että apulaisrehtoreilla ja rehtorilla on viikkotyöajanylitys 8-12 tuntia / viikko. Tämä viikkotyöajanylitys herätti vilkasta keskustelua valiokunnassa koskien rehtorien työtehtäviä, pohdittiin myös miten suuren osan työajasta vie esimerkiksi erilaiset kokoukset.

Tarkasteluna oli vaihtoehdot;

- malli A jossa 1 rehtori ja 3 apulaisrehtoria
- malli B jossa 1 rehtori ja 2 apulaisrehtoria
- malli C jossa 1 rehtori, 1 apulaisrehtori sekä koulunjohtajat
- malli D jossa 1 rehtori, 1 apulaisrehtori sekä taloushenkilöstösuunnittelija

Käytiin myös läpi OAJ:n kehittämispäällikkö Niku Tuomiston näkemyksiä johtamisjärjestelyissä huomioitavista asioista ja niistä nostettiin erityisesti esille kohdat

- jokaisessa kunnassa on erilainen toimintaympäristö ja erilaiset vaatimukset sekä myös erilaiset työtehtävät ja odotukset rehtoreille.
- johtamismallia rakennettaessa tulee huomioida; jokaisella koululla, jossa järjestetään tässä laissa (PoL) tarkoitettua opetusta, tulee olla toiminnasta vastaava rehtori (PoL37§)
- virkaehtosopimuksessa on selkeät työajan määrän määrittävät pykälät niin rehtorille, koulunjohtajalle kuin myös apulaisrehtorille; heidän työaika voidaan laskea tunteina ja määrätty tehtävät tulee pystyä hoitamaan näiden työtuntien aikana
- koulun toiminnan kannalta on keskeistä, että rehtori/koulunjohtaja on riittävän paljon päivittäin paikalla koulussa, jonka toiminnasta hän vastaa
- Lakarin koulun johtaminen olisi mahdollista yhdistää hirsikoulun johtajan alle, koska pieni etäisyys mahdollistaisi riittävän läsnäolon.
- Lakarin koulun koko taas on sen verran suuri, että siinäkin koulun koon takia olisi parempi säilyttää koulunjohtajan tehtävä, joka turvaisi riittävän läsnäolon.
- Kaumpana olevien koulujen johtamiseen tuskin on löydettävissä mitään parempaa mallia kuin koulunjohtajamalli. Jos etäämmällä olevien koulujen joukossa on joitakin, jotka ovat toisiaan riittävän lähdellä, voisi niiden johtajuuksien yhdistämistä selvittää.

Hyvinvointivaliokunta toteaa saaneensa katsauksen tiedoksi ja kiittää valmistelutyöryhmää perusteellisesta selvitystyöstä. Valiokunta toteaa, että säästöjä syntyy myös 1 rehtori, 2 apulaisrehtoria ja koulunjohtajat – vaihtoehdossa koska Lakarin koulun rehtorin virka jää täyttämättä.

HYVINVOI 15.05.2024 § 27
2233/02.08.00/2023

Valmistelija

Opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa

Hyvinvointivaliokunta saa katsauksen valmistelutyöryhmän työskentelystä.

Valmistelutyöryhmän edellisessä kokouksessa esille nousseet tarpeet;

- kolme ryhmää esiopetukseen
- ohjaajatarve lv 24-25
- Syötteen opettajatarve
- Kipinän tilat
- Tuntikehys päätettäväksi

Koulun aloituksen aikaistaminen keskustassa klo 8:45 sekä ehdotus vesoiksi lukuvuodelle 24-25.

Valiokunta toteaa saaneensa katsauksen työryhmän työskentelystä.